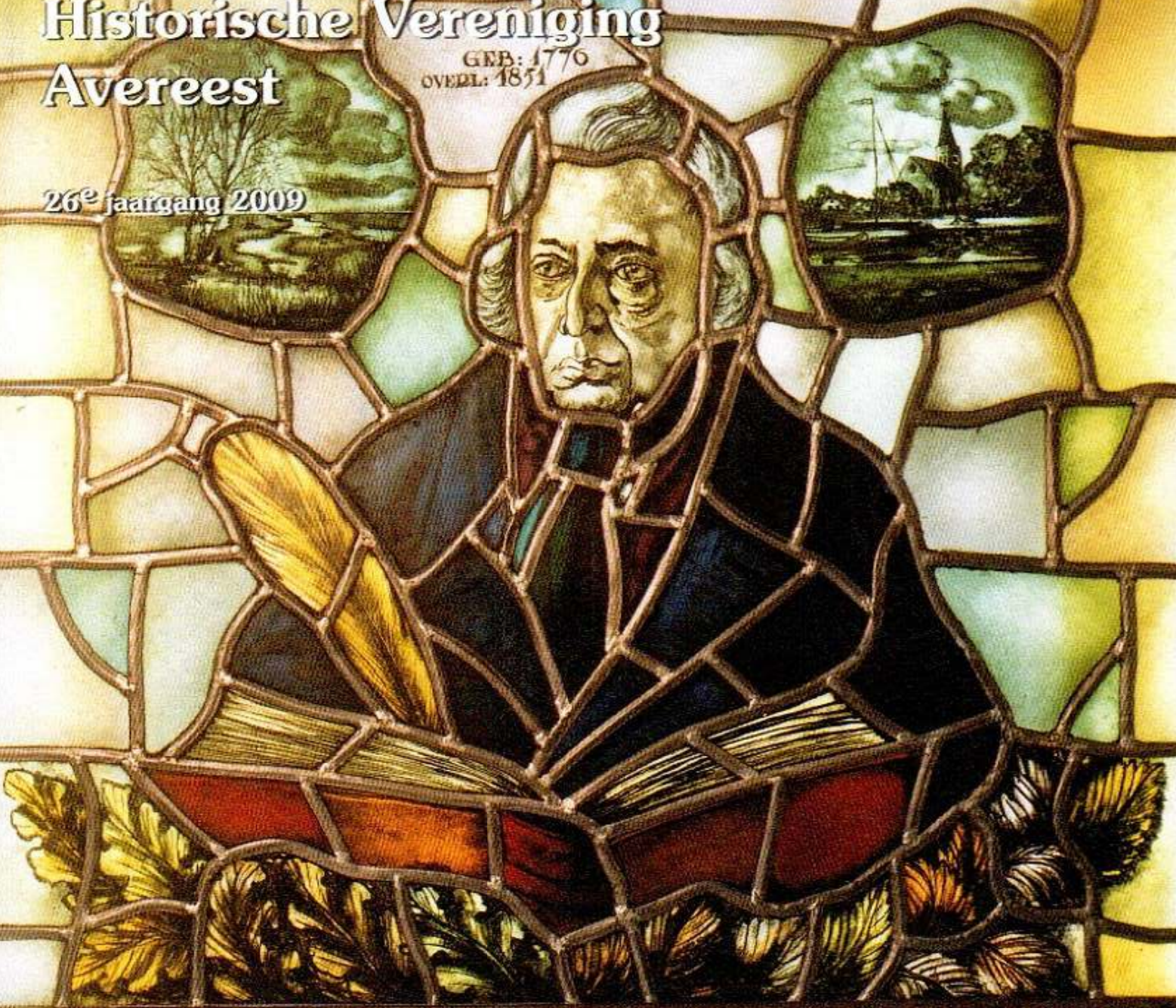

SOMNIUM MEUM IN VERITATEM TRANSIIT

Historische Vereniging Avereest

GEB: 1770
OVERL: 1851

26^e jaargang 2009

MR. WILLEM VAN BARON VAN DEDEEM TOT DEN BERG

AVEREEST
1809

DEEDE
1959

150 JADIG BESTAAN VAN DIE DEDEMSVAART

Inleiding Joop Moes	1
Van de bestuurstafel Bestuur, met o.a. informatie over een nieuwe foto-expositie en veel nieuwe leden	2
Gemeente zoekt rechthebbenden van graven Gemeente Hardenberg., informatie over het ruimen van graven	6
Vakantie in de zomer 1953 Rita Hoogstrate-Schuringa, een reis naar "de Dedemsvaartse bergen"	8
De Star bij De Dedemsvaart Henk Duistermaat, de historie van de molen in Balkbrug	16
Een oven Alie Knol-Luten, een creatieve oplossing	19
Van de redactie Redactie, even terugkijken naar 9 juli en 12 september	20
Ballonvaarster Nini Boesman-Visscher (1918-2009) HenkJan Krikke, herinnering aan een bekende oud-Dedemsvaartse	26
Over een boswandeling en een Koninklijke onderscheiding Marry Brand-Doosje, over een man zonder kapsones, maar met vele daden	28
Een eeuw geleden Janny Slot-Kelder en Gerrit Slot, uit de krant van honderd jaar geleden	36
Opoe vertelt verder Jan Nijensikkens, een familietragedie	38
Herinnering aan kerst 1950 Bart Kuijer, een kleine jongen tussen de grote mannen	43

Omslag 2009

In 1959 werd dit glas-in-lood raam, voorstellende Willem Jan baron van Dedem door de familie Van Dedem geschonken aan de gemeente Avereest, ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van het kanaal De Dedemsvaart. Dit pronkstuk is sedert de herindelung (2001) te bezichtigen in het streekmuseum "De Kalkovens" in Dedemsvaart.

INLEIDING

Het was me het jaar wel, 2009. In verband met het feit dat het op 9 juli jl. 200 jaar geleden was dat werd begonnen met het graven van het kanaal de Dedemsvaart, waren er veel activiteiten die daarmee rechtstreeks of indirect te maken hadden. Het hoogtepunt was wel de optocht met historische voertuigen door het dorp en de feestelijkheden daaromheen op 9 juli. En dan was er de feestelijke herdenking van het 25-jarig bestaan van de Historische Vereniging Avereest. In het vervolg van dit blad kunt u er meer over lezen. Behalve een zilveren vereniging was er ook een zilveren voorzitter. Vanaf het ontstaan van de HVA heeft Barend Rooseboom er leiding aan gegeven. Veel publiciteit is er in verschillende media aan allerlei activiteiten gegeven. De HVA is er trots op dat het gehele jaar er ruim 50 meter geschiedenis van Dedemsvaart door Nederland rijdt, afgebeeld op een "long vehicle", van transportbedrijf Oegema. Alles bij elkaar heeft het ertoe geleid dat alleen al dit jaar ruim 80 nieuwe leden mochten worden ingeschreven. Zeker is het waard vermeld te worden dat nu voor u ligt het **100ste** nummer van de periodiek van de HVA. 2009, het jaar van de mijlpalen. En wat zal 2010 ons brengen? In elk geval de feestelijke ingebruikneming van de verplaatste gashouder.

Het is alsof je er zelf bij was, zo vertelt Rita Hoogstrate-Schuringa (jawel, de dochter van...) over haar vakantiereisje van 200 meter, dat zij in 1953 met haar broertje maakte. Henk Duistermaat beschrijft het verleden en heden van molen "De Star" in Balkbrug. Waarvoor een fornuis nog meer kan dienen dan waarvoor het is gebouwd, wordt ons verteld door Alie Knol-Luten, terwijl Marry Brand-Doosje ons kennis laat maken met "een man zonder kapsones", Antoon Jonker. Wist u dat de beroemde ballonvaarster Nini Boesman werd geboren in Dedemsvaart? Hoe ze ertoe gekomen is om deze sport te gaan beoefenen, wordt ons uit de doeken gedaan door HenkJan Krikke. Met de woorden van Jan Nijensikkens put opoe weer uit haar overvloed van herinneringen; nu over een kwartje dat met een dubbeltje trouwde en waar dat toe kan leiden. Bart Kuijer haalt herinneringen op aan de vroege kerstmorgen van 1950 toen hij als dertienjarig jochie meeging door het dorp om met de Harmonievereniging de kerstdagen muzikaal in te leiden. Vanzelfsprekend mag u de vaste rubrieken niet ongelezen laten. En op de middenpagina's schitterende kleurenfoto's, kijken..., gewoon doen!

De lezer gegroet, Joop Moes

VAN DE BESTUURSTAFEL

Nieuwe leden

In de periode van 1 augustus 2009 - 1 november 2009 hebben we de volgende nieuwe leden mogen inschrijven:

M. Olijve, Enschede	J. Lubbers, Dedemsvaart
E.J.G. Hut-Wibier, Dedemsvaart	N. Plat, Dedemsvaart
E.N.M. Niks, Dedemsvaart	U. Veenstra, Dedemsvaart
H. Stekelenburg, Dedemsvaart	E. Jager-Timmer, Dedemsvaart
D. Jonker, Zeist	M. Vogelzang, Dedemsvaart
M.M. van Wingerden-Huyskes, D'vrt	A. Bakker, Dedemsvaart
M.A.H. Viskaal, Dedemsvaart	H. Schipper, Dedemsvaart
J.B. Dopmeijer, Dedemsvaart	A. Kuiterman-Hahn, Dedemsvaart
Th.+ M. Overmars, Dedemsvaart	R. Buit, Dedemsvaart
J. Kuiper, Dedemsvaart	P. von Koczian, Balkbrug
Fam. Wibier, Dedemsvaart	A. van Veeler-Hekmeier, D'vrt
H. Pit, Dedemsvaart	K. Strijker, Linde
A. Wessels, Dedemsvaart	J. en M. de Wilde, Ommen
J.A. Broersma, Dedemsvaart	G. Veltman, Dedemsvaart
G. Stolte, Balkbrug	Fam. Extercatte, Balkbrug
M. Kuiper, Dedemsvaart	G. Pot, Dedemsvaart
H. van Linge-Snoeijer, Dedemsvaart	J.v.d. Elst, Noordwolde (Fr)
G. Wierbos, Dedemsvaart	A.G. v. d. Mersch-Bouwman, Baarn
C. Schulte, Dedemsvaart	A. Schipper, Sneek
A. Schipper-Bennink, Dedemsvaart	E. ten Kate, Balkbrug
M. Leffers, Dedemsvaart	H. Moes, Dedemsvaart
Fam. Bouman-van Keulen, Drogeropslagen	L. Buit, Dedemsvaart
H.J. Giethoorn, Dedemsvaart	H. Vogelzang-Hersevoort, D'vrt
N. Aalbers, Dedemsvaart	J. Riezebos, Dedemsvaart
	R.C. Verwer, Dedemsvaart

Allen hartelijk welkom in onze historische vereniging.

Kiekjesdagen

Zoals ook al in ons vorige verenigingsboekje werd vermeld, kunt u op **zondag 27 en maandag 28 december van 13.00 - 17.00 uur** weer genieten

van onze grote collectie groepsfoto's. In de oudheidkamer liggen mappen met groeps- en klassenfoto's (omstreeks 900 stuks), compleet met namenlijsten. In de turfschuur hebben we foto's verzameld van groepen, waarop veel mensen staan waarvan wij nog niet de namen kennen. U kunt ons helpen de onbekenden bekend te maken. Bij elke foto ligt een lijst, waarop u de naam of namen van de voor u bekende persoon (personen) kunt invullen. Heeft u nog foto's die voor onze vereniging interessant zijn? Neemt u ze mee op één van deze dagen. Wij scannen ze en u krijgt uw eigen foto('s) terug. En tenslotte ... zorgen we natuurlijk weer voor een kopje koffie of thee en een glaasje glühwein. Graag tot ziens op 27 en/of 28 december.

Een groepsfoto van de Tuinstraat-kleuterschool uit 1960. Dit is één van de vele foto's, die tijdens de kiekjesdagen op de tafel ligt. De HVA hoopt dat er dan heel veel namen genoteerd zullen worden.

Uittolting certificaten

Bij velen van u is het bekend dat onze vereniging in 1998 een actie heeft gehouden om de benodigde financiën bijeen te krijgen voor de bouw van een turfschuur. Eén onderdeel van deze actie was de verkoop van certificaten ter waarde van f 100,00.

Op donderdag 17 december a.s. 's morgens om 11.00 uur, zal notaris Linde in

het leshuis de nummers bekend maken (middels loting) van een tiental certificaten, die voor uitbetaling in aanmerking komen. Het gaat hierbij om één certificaat ter waarde van € 113,45 (f 250,00) en negen certificaten van € 45,38 (f 100,00) per stuk. De bezitters van de certificaten die zijn uitgeloot, krijgen schriftelijk bericht.

Boek "Met pennenstreken langs De Dedemsvaart"

Op 12 september heeft de HVA ter gelegenheid van haar 25-jarig bestaan een boek uitgegeven met bovengenoemde titel. In het boek staan negentig pentekeningen afgebeeld van wijlen Jacob Drent. Bij elke tekening staat een stukje geschiedenis van het object of de plaats waar de tekening is gemaakt. Tevens is er een foto geplaatst van de huidige situatie. Het is een fraai boek geworden. De winkel-/verkoopprijs bedraagt € 14,50.

Na 1 november is het boek in verband met de sluiting van het museum tot begin april 2010, alleen op donderdagochtend tussen 09.00 - 11.30 uur nog af te halen in de oudheidkamer. Leden van de HVA betalen zoals eerder gemeld € 7,50 (met bon!) voor dit boek. Tijdens schoolvakanties is de oudheidkamer ook op donderdagochtend gesloten!

Nog meer boeken

Onderstaande boeken zijn in onze oudheidkamer nog te koop:

- Stap voor stap langs De Dedemsvaart	€ 18,00
- Avérecst rond 2000	€ 10,00
- De Dedemsvaart, zijn stad, streek en dorpen	€ 23,00
- Gashouders	€ 2,50
- Edelachtbare Heer	€ 3,00
- Werp uw brood uit op het water	€ 10,00

- Vlijt een 10 (Uitgegeven n.a.v. het jubileum ULO/MAVO/LTS op 15 mei 1993)	€ 7,00
- 40 jaar Dr. A. Kuyperschool 1955 - 1995	€ 3,00
- Harm, de boer van 't Hogelaand	€ 7,50
- Drogreropslagen	€ 7,50

Vrijwillig(st)er bij de HVA - iets voor u?

Dat heb ik al eerder gelezen, zult u zeggen. Dat klopt, want afgelopen jaar deden we een zelfde oproep.

Onze vereniging telt een groot aantal zeer enthousiaste vrijwilligers. Gelukkig maar, want wat is een vereniging zonder vrijwilligers? Sterker nog: Hoe zou onze maatschappij er uit zien zonder vrijwilligers?

De HVA prijst zich dan ook zeer gelukkig met ongeveer negentig mensen, die steeds maar weer een bijdrage leveren om de vereniging goed draaiende te kunnen blijven houden. En... dat willen we natuurlijk heel graag zo houden!

Er is een aantal werkgroepen voor o.a. het schip, de expositie(s), de rubricering van documentatie en het archief.

Een grote groep vrijwilligers is bij toerbeurt belast met de ontvangst van bezoekers tijdens de openingsuren (vijf middagen per week). Tijdens deze diensten zijn er steeds drie vrijwilligers aanwezig. In principe geeft één vrijwilliger rondleidingen door ons museum en verzorgen de andere twee de inning van entreegelden, verkoop en indien gewenst, een kopje koffie en/of thee.

Sedert mei 2001 is de Turfschuur, behalve expositieruimte ook trouwlocatie. De werkzaamheden, die nodig zijn om van de expositieruimte een echte trouwlocatie te maken, worden ook verricht door...u raadt het al: vrijwilligers. U ziet het, de werkzaamheden die verricht worden bij de HVA zijn zeer divers, eigenlijk te veel om op te noemen.

Lijkt het u iets om ook een steentje bij te dragen, bijv. als gastvrouw/gastheer of in één van de genoemde werkgroepen? Laat het ons a.u.b. weten!

Nieuwe foto-expositie in oudheidkamer

Enkele weken geleden werd het seizoen 2009 afgesloten. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor het komende seizoen 2010 alweer in volle gang.

In de oudheidkamer zal een nieuwe foto-expositie te zien zijn over het kanaal De Dedemsvaart. Deze expositie wordt er één met een knipoog naar "de droom van de HVA" (het bevaarbaar maken van aanwezige waterwegen van Hasselt naar Coevorden en Hardenberg door o.a. het maken van nieuwe verbindingen).

We denken daarbij niet aan de beroepsvaart maar aan de recreatievaart. In het verleden was er naast de beroepsscheepvaart immers ook veel recreatie op en bij het kanaal. U kunt hierbij denken aan: zwemmen, vissen, bootje varen, schaatsen, enz.. Deze recreatie willen we laten zien d.m.v. deze foto-expositie.

Waar kunt u ons mee helpen? Waar zijn we naar op zoek?

U kunt ons helpen deze nieuwe expositie tot een succes te maken door eens te kijken of er in uw fotoalbum(s) nog foto's te vinden zijn, waarop één of meerdere van bovenstaande activiteiten zijn afgebeeld. Deze foto's willen we graag scannen en gebruiken in deze foto-expositie. Heeft u iets voor ons? Neemt u dan eens contact op met het secretariaat om een afspraak te maken: Email: info@hvavereest.nl of tel. 615059 (Janny Slot-Kelder).

Het bestuur

GEMEENTE ZOEKT RECHTHEBBENDEN VAN GRAVEN

Enige maanden geleden verschenen er berichten in de pers dat de gemeente Hardenberg op de begraafplaatsen in de voormalige gemeente Avereest een aantal graven zou willen ruimen. De HVA ontving n.a.v. deze berichten een aantal brieven, e-mails en/of telefoontjes van verontruste nabestaanden.

Voor de HVA een reden om een gesprek aan te vragen met vertegenwoordigers van de gemeente Hardenberg. Afsproken werd dat de gemeente Hardenberg een brief zou opstellen met nadere uitleg voor rechthebbenden. Deze brief, waarin duidelijk is vermeld hoe u (indien wenselijk) actie kunt ondernemen, leest u hieronder.

"De gemeente Hardenberg is op zoek naar rechthebbenden van graven op de oudste gedeelten van de gemeentelijke begraafplaatsen Oud Avereest in Balkbrug, Mulderij in Dedemsvaart en Achterveld in Dedemsvaart. Het gaat voornamelijk om graven van vóór 1955.

De ruimte op de gemeentelijke begraafplaatsen is beperkt. Naar verwachting zijn de graven op de begraafplaatsen Mulderij en Oud Avereest binnen vijf jaar uitgegeven. Uitbreiding van de begraafplaatsen is niet altijd mogelijk. Bovendien zou de aanleg van een nieuwe begraafplaats tot een verdubbeling van de kosten voor een graf kunnen leiden. De gemeente Hardenberg vindt dit niet wenselijk en heeft daarom gekozen voor een actief ruimingsbeleid waarbij oude graven, mocht dat nodig zijn, geruimd worden om zo

voldoende plek op de gemeentelijke begraafplaatsen te houden. In principe komen de graven waarvan de grafrechten zijn verlopen of vervallen en algemene graven in aanmerking voor ruiming. Ruiming gebeurt echter niet voordat nabestaanden hebben aangegeven geen belang meer te hechten aan de instandhouding van een graf. Het is dus niet zo dat nabestaanden verplicht afstand moeten doen van een eigen graf, ook niet als een graf al heel oud is. Door middel van verlenging van het grafrecht kunnen nabestaanden een eigen graf in principe altijd durend in stand houden.

Begraafplaats Oud Avereest

(De graven/grafvelden waarvan de gemeente op zoek is naar rechthebbenden en/of nabestaanden en kennissen van overledenen die daar zijn begraven zijn op bijgaande tekeningen in grijs aangegeven).

Om rechthebbenden in de gelegenheid te stellen het graf in stand te houden wil de gemeente in contact komen met rechthebbenden van graven op de begraafplaatsen Oud Avereest, Mulderij en Achterveld die op de oudste gedeelten van de begraafplaatsen liggen. Dit zijn voornamelijk graven die vóór 1955 zijn uitgegeven. Ook nabestaanden of kennissen van overledenen die hier begraven zijn en die informatie hebben over de mogelijke rechthebbenden kunnen zich bij de gemeente melden. Van deze graven is in de meeste gevallen via het bevolkingsregister geen rechthebbende meer te achterhalen. Op www.hardenberg.nl staan plattegronden waarop is aangegeven om welk gedeelte van de begraafplaatsen het gaat. Ook op de begraafplaatsen zelf wordt aangegeven om welke graven het gaat.

Begraafplaats "Mulderij"

Begraafplaats "Achterveld".

Rechthebbenden, nabestaanden of kennissen van overledenen kunnen op www.hardenberg.nl (onder Projecten) een formulier downloaden waarmee zij zich geheel vrijblijvend kunnen melden bij de gemeente. Dit formulier is ook verkrijgbaar bij de balie van de afdeling burgerzaken. Wilt u het formulier toegezonden krijgen, dan kunt u telefonisch contact opnemen met de afdeling burgerzaken via het nummer 0523-289375.

Rechthebbenden kunnen het graf in stand houden door het grafrecht te

verlengen of opnieuw te vestigen. Hier zijn, afhankelijk van de situatie en de status van het graf, wel kosten aan verbonden. Als verlenging van het grafrecht door de nabestaanden niet gewenst is, wordt in eerste instantie de grafsteen verwijderd. Daarna bestaat de mogelijkheid dat een graf geruimd wordt als dat nodig is in verband met ruimtegebrek op de begraafplaats. Het beleid is alleen van toepassing op gemeentelijke begraafplaatsen en dus niet op de kerkelijke begraafplaatsen, die vallen onder het eigendom en beheer van een kerkgenootschap. Ga voor de laatste informatie naar www.hardenberg.nl."

Gemeente Hardenberg,
Dick Groenendijk

VAKANTIE IN DE ZOMER 1953

Op een mooie, warme zaterdag in de zomer van 1953, had mijn moeder voor mijn jongere broer Wilko en mij een uitstapje bedacht. Nu werden wij met uitjes bepaald niet verwend; we wisten niet beter of uitjes waren verplichte visites naar een oude oom en tante, die kinderloos en naar onze mening ook een beetje smakeloos door het leven gingen.

Wat op vakantie gaan inhield wisten wij ook niet, behalve dan dat onze vader (wij kenden hem alleen als "va"), samen met zijn vrienden, meneer Wiersma en

meneer Kwant, vertrok op de motor. Bestemming onbekend, althans voor de kinderen in wier bijzijn zo iets niet werd besproken. Misschien zou onze moeder, haar noemden we altijd "moe", ook wel graag vakantie willen vieren, maar wij hebben nooit gemerkt dat zij in die jaren heeft geleden aan het feit dat alleen van de wereld introk en haar met 7 kinderen thuis achterliet. Onze oudste broer was net geëmigreerd naar Canada.

Moe was de mening toegedaan dat wij altijd vakantie hadden, want we woonden in een groot huis, hadden een hele grote tuin, waar van alles te beleven viel en we hadden de kar! Een grote kar op vier wielen met een lange "trekstok" eraan, die ook als stuur dienst deed. Freddie Kuilder, Bas Wiersma, Menno Greidanus en Wilko hebben heel wat met die kar "afgesjeesd". Moe zei altijd dat zij allesbehalve vakantie zou hebben, wanneer wij allemaal mee moesten.

Spelen op het schoolplein. V.l.n.r. Rita, Wilko, Lida, Betty, Coos en Ina Schuringa.

Ik heb het nooit gemist en ik wist niet beter dan dat alle kinderen die ik kende evenmin op vakantie gingen. Bovendien was de hele moestuin "rijp" in deze periode en waren alle kinderhanden nodig om de kelder te vullen met de wintervoorraad. Dat betekende teilen vol bonen plukken, doppen en breken. Kersen, bessen en pruimen plukken. Ladingen komkommers schillen, uitschrapen en in stukjes snijden voor zoetzuur. Deze lekkernij is in onze familie echt een traditie geworden. Wanneer er stampot boerenkool op het menu staat horen daar "zoetjes" bij! Gelukkig heb ik het recept.

Vorbereidingen voor ons uitstapje

Maar goed, het was die zomer dat we waarschijnlijk "in de weg liepen", zoals dat zo mooi heet. Moe wilde Wilko en mij een poosje kwijt. Ze had bedacht dat mijn broer en ik "naar de overkant" mochten. Tegenwoordig wordt in bepaalde ogenblikken, vaak vol leedvermaak, gescandeerd: 't is stil aan de overkant, 't is stil aan de overkant', voor ons was het toen ook letterlijk zo.

We woonden aan "de Vaart", De Dedemsvaart. In onze kinderogen een breed water, waardoor binnenschippers hun ladingen grind, zand, turf en andere zaken vervoerden. Schuin tegenover ons huis stond de cementfabriek van Ter Haar. Daar werd zand en grind gelost, maar vooral de hoge grindbulten staan in mijn geheugen gegrift. Wanneer het terrein bij de fabriek vol was, werd uitgeweken naar een plek recht tegenover ons huis, naar die stille overkant. Dat was nu ook gebeurd. Wij, Wilko, Betty en ik, de "drie kleintjes" in ons gezin, hadden van achter de ramen van de voorkamer de grijpers op de schepen nauwlettend gevolgd. De grindbulten hadden we steeds hoger en onze wereld steeds kleiner zien worden. Tijdelijke bergen hadden "onze" eindeloze landerijen voor een poosje van ons afgenomen. Ik kan me niet voostellen dat moe dacht dat we dat uitzicht zo erg misten, maar die grindbulten waren wel het vakantieoord, dat zij voor Wilko en mij in gedachten had.

Het was een warme zaterdagmorgen, ongeveer tien uur. Wilko kreeg een tas met een fles aangelengde ranja erin en ook twee appels en twee peren. Ik kreeg een zak met tien boterhammen. Ze waren belegd met aardbeienjam en boterhamworst uit de winkel van Van der Veen. Moe overgoot haar vele waarschuwingen nog met enkele dreigementen en toen mochten we gaan. Op vakantie naar de bergen..

We gaan op pad

Hemelsbreed was de eindbestemming van onze vakantietrip ongeveer twintig meter. Om die te bereiken moesten we 100 meter aan "onze" kant lopen, dan over de brug en aan de overkant de volgende 100 meter. Mijn moeder kon ons dus van begin tot het eind in de gaten houden door het raam van de voorkamer. Onderweg kwamen we allerlei zaken tegen, die de moeite waard waren om bij "stil te staan". Direct op ons schoolplein nodigden de hekken uit tot koppetje duikelen en het uitoefenen van diverse hang- en zwaait technieken. Aan de andere kant van het hek woonden onze burens. Bij ons werd niet over burens gesproken, maar altijd over de dames Fransen; Sien en Eef, nooit Eef en Sien, twee zussen op leeftijd met hun 100-jarige moeder. Ze hadden een hond, die

Remi heette! Ik denk dat elk kind droomt van een eigen hond, een hond om te verzorgen en mee te spelen. Mijn moeder vond dat ze al genoeg "hondjes" had, dus onder geen enkele voorwaarde kwam er een hond noch enig ander beest bij ons in huis. Soms zaten Sien en Eef buiten op hun bankje van de avond te genieten en dan was tot onze grote vreugde Remi ook buiten. Al heel snel was hij niet meer alleen op de wereld, want wij wilden van alles met hem doen. We leerden hem pootjes geven en we mochten een eindje met hem wandelen. Thuis moesten we dan heel lang de handen wassen, want mijn moeder was ervan overtuigd dat alle honden stonken en onder de luizen zaten.

Het volgende huis was het huis van schoenmaker Kuilder. We kenden het hele gezin en in het bijzonder Freddie en Heintje, waarmee Wilko en ik bevriend waren. Hun vader, de schoenmaker, lag "altijd" achter het raam, hij was ongeneeslijk ziek. Op weg naar school aan de Langewijk en ook nu zwaaiden wij langdurig naar het bleke gezicht en de magere arm.

Moerheimstraat. In het midden van de foto is het huis van de familie Schuringa nog zichtbaar.

Daarna kwam het huis van Kremer. In het achterste deel van het huis woonde de familie Houtman, die een timmerbedrijf had. Voor de schuur stonden stapels planken en ander hout. De heerlijkste wipwap was in een ommedraai gemaakt en daar genoten we van. Net zo lang tot de plank hard op je hielen kwam en het blèren was. Eigen schuld!

Dan kwam de bakkerij van Jan van der Veen. Alle schoolkinderen mochten daar elke maandag een stuk kantkook halen. Soms kregen we ook wel es een stukje "massee". Mierzoet, maar het was een zaligheid om er met je tanden een laagje af te raspen!

Hierna kwamen twee huizen, waar "niets aan" was; de familie Pouwels en de familie Bontius. Bij Bontius, een leraar aan de MULO, bijgenaamd "de

Bonte", gingen we wel eens belletje trekken. Om dat huis stond een grote heg en daar kon je je snel achter verstoppen. Griezellig bleef het wel altijd, want we zouden ongenadig gestraft worden, wanneer mijn vader dat zou horen. De "doodgraver" Starke en zijn vrouw bewoonden het volgende huis. Eigenlijk was het meer een kleine boerderij. 's Winters brachten we vaak aardappelschillen, die we zelf op de grond voor de koeien mochten gooien. Ik vond het doodeng, die grote koppen en die rammelende kettingen tussen de stalpalen. Starke had mooie zwarte "begrafenispaarden". Wanneer er een begrafenis was, kregen de paarden zwarte kleden, die bijna tot de grond hingen, om, oogkleppen op en pluimen op hun hoofden. Starke zat boven op de koets. Het was een indrukwekkend en ook een beetje een angstaanjagend gezicht.

Wat de reden er van was, dat ik daar eens binnen ben geweest, weet ik niet meer. Misschien een pannetje soep van mijn moeder brengen, omdat vrouw Starke ziek was? Wat me altijd bijgebleven is, is de grote foto van hun overleden dochter. De foto hing aan een touw, voorover hellend, aan de wand met donker behang in hun voorkamer.

Wilko en Rita schaatsend op De Dedemsvaart.

Collectie Rita Hoogstraate-Schulthuis

De familie Franken woonde naast Starke. In mijn herinnering hadden zij een opslagplaats voor turf. De turf werd in binnenschepen over de Dedemsvaart aangevoerd. Met kruiwagens werd de turf aan wal gebracht. Over de smalle loopplank: Een staaltje van ware stuurmanskunst. Ik denk dat om en nabij 1956 op die plek een bungalow is gebouwd welke werd bewoond door de heer en mevrouw Zijlstra.

Transportbedrijf Oegema bewoonde later het volgende huis, maar in de tijd van onze vakantie trip heetten de bewoners volgens mij Bruinsslot. Met Femmie Bruinsslot speelde ik wel eens.

Daarna kwamen twee huizen waar ik geen noemenswaardige herinneringen aan heb. Behalve dat achter het eerste huis een crèche of een soort kleuterschooltje was. Mijn jongste zusje Betty mocht daar heen en dat was wel bijzonder omdat Wilko en ik niet naar de kleuterschool mochten. Moe zei dat we daar niet meer leerden dan thuis! Maar goed, het achtste kind... wel rustig misschien... ik kan me er iets bij voorstellen.

Het volgende huis was de Raiffeisenbank. Daar woonde Ebelte, Ebelte Bouwman. Zijn vader heette Ebel Bouwman en was de directeur. De Raiffeisenbank was gevestigd in het voorste gedeelte van het huis en Ebelte woonde met zijn ouders in de rest van het statige huis. Moe vond Ebelte een zielige jongen omdat zijn ouders behoorlijk oud waren en hij hun enig kind was...

Moerheimstraat. Op de achtergrond de "brug van Luuks Koiter".

Collectie HVA

Wij vonden hem daardoor juist heel bijzonder, een beetje mysterieus ook. We wilden dolgraag eens met hem spelen, om uit te vinden of hij wel "normaal" was. Maar dat is er nooit van gekomen. Volgens mij speelde hij "nooit" met iemand. Op de hoek van de straat stond het huis dat de toepasselijke naam " 't Hoekje" had gekregen. Een deftige oude dame, mevrouw Drost (met vraagteken want ik denk dat zij daar pas later kwam te wonen) en haar huishoudster Willempje bewoonden het pand. Dat paste precies bij zo'n huis, vonden wij. Het grind was altijd netjes aangeharkt, de ramen blinkend schoon en alleen wanneer zij ter kerke gingen, zagen wij de bewoners van " 't Hoekje". De eerste 100 meter van onze trip zaten er op!

De vakantiebestemming, het bedrijfsterrein "Ter Haar" (daarna "Albo" en nu bedrijventerrein Tielbeke) komt in zicht.

De vakantiebestemming in zicht

Zo kwamen we bij de brug over de Dedemsvaart. Dat was de brug van Luuks. Luuks Koiter was de baas van de draaibrug en werd altijd als Luuks aangesproken. Niemand wist hoe oud Luuks was, hij woonde met zijn ouders in het brugwachtershuis aan het Zwarte Pad. Hij was geboren met een vreselijke bochel, wat de reden was dat hij vaak werd geplaagd en uitgescholden door jongens, die op de brug wilden staan, wanneer Luuks hem opendraaide. Dat mocht nooit van Luuks, die met verwoede blik de stang uit het brughek haalde en mopperend en even hard terugscheldend de brug, met een nog meer gekromde rug, open zette voor de vrachtschepen. Luuks droeg altijd hetzelfde sleetse, bruine ribcordpak.

Zo kwamen we aan de overkant, op een verharde zandweg. Naast Luuks woonde Eltje Danes. Ik kan me niet meer goed herinneren of hij daar met zijn

vrouw of met zijn moeder woonde. Eltje haalde de tonnen leeg, de plectonnen, die toen nog in menig gezin in gebruik waren. "Eltje Stront" noemde bijna iedereen hem. Ik zou hem zo kunnen uittekenen met zijn lange, grijze haren met daarop een soort zeemanspet. Hij werd vaak gepest en nageroepen, dan werd hij kwaad en deed hij net of hij je pakken wou! Griezellig! Mevrouw Bij de Vaarte woonde in het huis naast Eltje. Van haar weet ik dat zij veel door het dorp fietste en heel grote fietstassen had.

Eltje Danes.

Het één na laatste huis, later gekocht door de fam. Danes, werd bewoond door meneer Ter Haar, de directeur van de cementfabriek. Na zijn huis kwam het gevaarlijkste stuk voor ons: het "werkverkeer" reed daar af en aan om zand en grind in de fabriek te brengen. Vlak voor ons doel stond er nog een dubbel huis. Het gezin Ronner woonde daar. Meneer Ronner was leraar bij "ons" aan de MULO. Jaren later werd een helft bewoond door de familie Bouwman-Tibben. Eindelijk kwamen we dan bij de bestemming van ons uitje, de grindbulten. Moe had ons de hele tijd nagekeken door het raam en kon helemaal gerust zijn nu ze ons, tegenover haar raam, goed in de gaten kon houden. We dronken eerst flink wat van de limonade op, inspecteerden de tas met proviand en zetten die op een veilige plek. Wij deden vele malen wie het eerst boven was. Het naar beneden rollen was zo heerlijk, dat we die klimpartijen er graag voor over hadden. Moe had gezegd, dat wij bovenop de bult een prachtig uitzicht hadden op de tractoren, want de boeren waren druk bezig op het land dat erachter lag. Dat was ook wel zo maar wij, kinderen van 6 en 7 jaar zagen daar de lol niet van in, tenminste niet voor lang. Hoeveel tijd we daar hebben doorgebracht, Wilko en ik, weet ik niet meer. Ik denk dat we, nadat de boterhammen, de appels en de limonade op waren, snel weer thuis waren. Daar was meer te beleven. Voor ons allebei moet het wel een groots avontuur zijn geweest, want we herinneren ons die dag nog steeds heel goed. Het was een prachtige dag!

Rita Hoogstrate-Schuringa

DE STAR BIJ DE DEDEMSSVAART

1848-1975

Molen "de Star" neemt een opvallende plaats in langs het gebied waar eens het kanaal liep. Hij behoort tot ons cultureel erfgoed. Cultureel erfgoed is al het waardevolle dat we van onze voorouders kregen. Eén van de oudste molens in de regio was de 16de eeuwse molen die stond bij de Stenenbrug, de brug over de Reest in de weg van Balkbrug naar Zuidwolde. Deze is in 1672 vernield door de troepen van de bisschop van Munster, Bommen Berend.

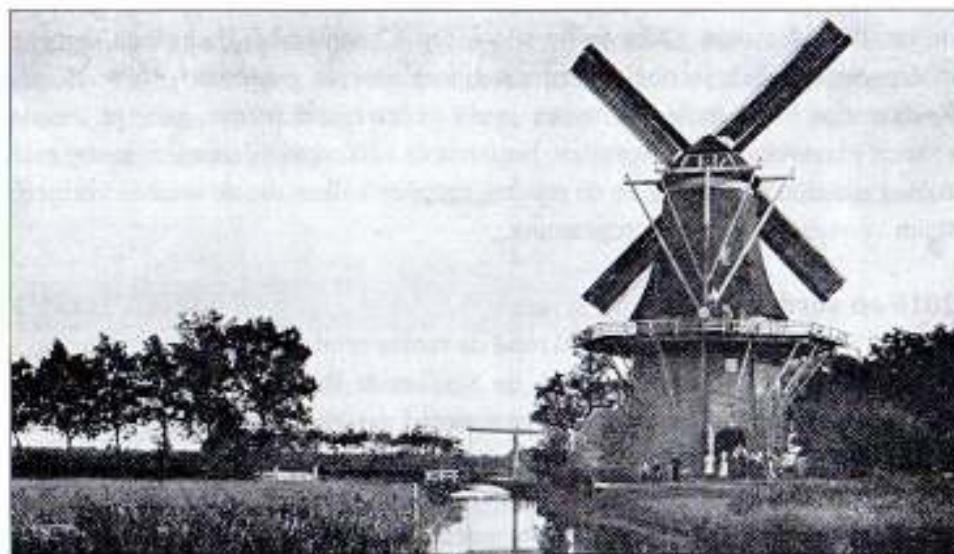
De tweede molen in deze omgeving, de Katingermolen, is gebouwd in 1740 op den Kaat. Een molenwijk van deze molen kwam ten oosten van Coevorderweg 48 in De Dedemsvaart. De Katingermolen is in 1922 afgebroken. Hij had te weinig capaciteit.

De boeren in het westelijk deel van de gemeente Avereest moesten naar de molens in Nieuwleusen en Dedemsvaart. Jan ten Kate liet in 1848 een achtkantige windkorenmolen bouwen. Hij plaatste hem aan De Dedemsvaart bij de monding van de Koloniewijk, die liep van de Ommerschans naar de Dedemsvaart. Voor het vervoer kon men met een schuit de molen invaren. Klaas Vos bracht in de jaren 1940/1950 zo spoedbestellingen voor de boeren. Hij laadde zakken meel van 70 kg (tegenwoordig maximaal 20 kg!) op zijn bootje, voer de molen uit en bereikte via de Koloniewijk en De Dedemsvaart de melkfabriek. De melkrijders namen de vracht over en bezorgden het meel bij de boeren. (uit: archief Jan Nijensikkens).

Blikseminslag verwoestte in 1882 de molen. Roelof ten Kate, de zoon van de stichter, vroeg bij de plaatselijke overheid of hij op de fundamenten van de vorige pel- en korenmolen, de Starmolen, een molen mocht herbouwen. Het werd een tweedehandse uit Deventer. In die tijd beschikte men ook over stenen om gerst tot gort te pellen. De naam "de Star" is toen voor het eerst in de kronieken vermeld. Het jaartal 1882 vindt u op de romp van "de Star".

De electromotor en de jacobsladder zijn in het jaar 1936 geïnstalleerd. Deze ontwikkeling is een belangrijk moment voor de regio geweest. Het maalvermogen werd hiermee vergroot omdat nu het transport in de molen door het verticale vervoerssysteem is verbeterd en omdat de molenaar door de elektrische aandrijving minder afhankelijk werd van de wind.

De korenmolen stond tot 1972 op het terrein van de huidige Welkoop. De brand in 1972 leidde het verplaatsen in. Het was om een verzekeringstechnische reden.

Linksonder bij de molen is nog de ingang naar de Koloniewijk te zien.

Bovendien functioneerde hij al geruime tijd niet meer, was aan grootonderhoud toe, had geen economische waarde en stond alleen maar in de weg.

2000-2009

De gemeente Hardenberg is eigenaar van "de Star". De beheerstichting stelt zich ten doel de molen maalvaardig te houden. Ze heeft een aantal vrijwillige molenaars, een groep enthousiaste gidsen, een klusjesploeg en een activiteitencommissie "Vrienden van de molen" om dit mogelijk te maken. Er komen jaarlijks 2000 à 3000 bezoekers, er zijn ruim 300 donateurs en de molenaars verwerkten in het afgelopen jaar ongeveer 15 ton maïs en andere granen.

In de periode van 2004 tot 2008 is de jacobsladder op authentieke wijze, met zoveel mogelijk moleneigen materialen door de molenaar en zijn collega's teruggeplaatst. Toen in de periode 1972/1975 de molen verhuisde, is door gebrek dit transportsysteem niet meegegaan. Het herstel van de jacobsladder is verantwoord omdat regelmatig 1500 kilo maïs of andere graansoorten naar het maalkoppel gehesen worden. Een unieke operatie omdat nu dit verticale transportsysteem met windenergie functioneert. Daarbij heeft dit herstel de oorspronkelijkheid van het molenmechaniek niet aangetast. De transportband bevindt zich in een houten koker van 20 bij 20 cm, die kon worden aangebracht "tussen" de put en de silo's. De put is de kelder waar de boer zijn graan in stort. De silo's zijn de opvangbakken boven de molenstenen. Eén omwenteling van

de jacobsladder stort 40 kg in de silo's. Op 12 september, het einde van het molenseizoen, is de jacobsladder feestelijk in gebruik genomen.

Restauraties in de molen zullen er in dit overwegend houten gebouw steeds moeten plaatsvinden. De spruiten, horizontale balken aan de kap, zijn nog niet zolang geleden vervangen en de roeden, metalen balken die de wicken vormen, staan voor dit jaar op het programma.

2010 en verder

Hoe zal in de toekomst het gebied rond de molen eruit zien?

De provincie heeft vastgesteld dat "de Star" in de Robuuste Verbindings Zone ligt, een natuurlijke verbinding tussen noord en zuid Nederland, tussen het Vechtdal en het Reestdal.

Hoe is "de Star" voor de toekomst zeker te stellen?

Drie dingen staan daarbij centraal, te weten: 1. onderhoud, 2. functioneren en 3. belangstelling opwekken. Kinderen moeten al jong in aanraking komen met ons cultureel erfgoed. Schoolklassen bezoeken in 10 à 15 ochtenden de molen. Kinderen moeten leren ervan te houden en ervoor te zorgen. Dit lukt beter door de leerlingen eraan te laten voelen, te ruiken, er iets mee te laten doen. Dit komt alleen tot zijn recht als de molen draait. Het cultureel erfgoed is ons collectief

Foto: Henk Duistermaat

Het terrein links van het schelpenpad zal opnieuw worden ingericht. Men denkt aan poelen en een educatief wandelpad met een vlinder- en insectentuin. Er komt ruimte voor een graanveldje.

geheugen. Het zijn de historische dragers van onze nationale identiteit. Het zijn de sporen uit het verleden die nu waarneembaar zijn en die de samenleving de moeite van het bewaren waard vindt. Fragmenten uit het verleden maken het heden. Geschiedenis vormt.

Henk Duistermaat

EEN OVEN

Het was in de vieftiger jaoren. Hansema, eigenaar van een zake in elektrische artikels, scharrelde wat rond in de winkel. 't Was nog vrog, er waren nog gien klaanten. Op de teunbaanke lag de Vaortse Kraante en daor stund hij wat in te neuzen. Opiens rinkelde de winkelbelle.

Er kwaamp een older echtpaar naor binnen mit de vraoge of hij ok fernuzen verkocht. "Ja zeker", zee Hansema, "kiekt daor mar ies, daor staot er verschillende". Het echtpaar schufelde die kaante op. Arg spraokzaam waren ze niet, maar daor was Hansema wel an ewend. "Zuuk ie wat bezunders, mut et meschien iene op gas wezen?" Nee nee, ze woonden an 't Ommerkanaal en daor gebrukten ze allennig nog maar gasbussen. Nee, het mus gewoon op holt estookt kunnen worden. Ze keken ies wat rond en deden of en toe een oven lös. Hansema kun der niet goed hoogte van kriegen. Ze wullen wel graag iene mit een briede oven hebben. "Of wo'j aorig wat stoeten tegeliecke bakken?" Nee, nee stoete kochten ze wel bij de bakker. Ze dreiden er nog wat ummehen en toen kwaamp de aap uut de mouwe. Ja, kiek, as ze 's aovends het melken daone hadden, wullen ze graag even de voeten opwarmen, maar ze kunden nooit tegeliecke mit de voeten in de oven. Dat paste niet. Er gung Hansema een lochien op. Achter in de winkel heurde hij zien zeune lopen. "Henk", reup hij, "haal ies gauw een paar keukenstoelen op!". "Keukenstoelen, verkoopt wij die dan ook al", dacht Henk, maar hij draafde al weg, naor de keuken en kwaamp met twee stoelen terugge. Zien va zette de beide stoelen veur het fernuus mit de briedste oven en zee tegen de klaanten: "Gaot maar zitten en past maar ies!" Hij deed de kleppe van de oven naor veuren en het echtpaar legde daor umstandig de bieten op. En ja heur, de voeten pasten samen in de oven! De gezichten klaorden op. Nou konden ze 's aovends naost mekare en tegeliecke de voeten opwarmen! De koop wörde esleuten. Hansema hef het verhaal nog vake verteld.

Alie Knol-Luten

9 juli 1809 - 9 juli 2009

Het kanaal De Dedemsvaart, het dorp Dedemsvaart en tenslotte ook onze vereniging zijn vandaag (donderdag 9 juli 2009) weer flink "op de kaart" gezet. De jubileumviering, die vandaag plaatsvond, was een aaneenschakeling van tal van hoogtepunten waarover nog lange tijd zal worden nagepraat.

De nazaten van Baron van Dedem, die op uitnodiging van de HVA bij de feestelijkheden aanwezig waren, spraken van een "onvergetelijke dag".

Om ongeveer 12 uur werden de genodigden, waaronder ruim dertig nazaten van Baron van Dedem, ontvangen in de Turfschuur. De genodigden kregen koffie en broodjes aangeboden. Ook was er voor iedereen een kop soep.

Om ongeveer kwart over één vertrok een historische optocht van diverse hand- en trekkarren, koetsen, huifkarren en enige motorisch aangedreven voertuigen richting het violenveld aan de Hoofdvaart. (Het violenveld was enige weken geleden al merendeels aangeplant door leerlingen van het Vechtdalcollege).

Na een officieel welkomstwoord door Barend Rooseboom, waarbij hij een vurig pleidooi hield voor het weer opengraven van de gedempte kanalen en wijken, volgden toespraken van dhr. P. Jansen (gedeputeerde van de provincie Overijssel) en burgemeester Meulman.

Vervolgens kon het massaal toegestroomde publiek genieten van een act van een tweetal waternimfen, muziek en het symbolisch weer opengraven van het kanaal, door het planten van de laatste blauwe viooltjes door de kinderen Van Dedem onder toezien van gedeputeerde Jansen.

De familie van Dedem bood de HVA een door Roel Kuiken geschilderd doek van de Wisseling aan. Dit schilderij geeft een beeld van de Wisseling in de winter omstreeks 1960. Het is te bezichtigen in de oudheidkamer.

Bakkerij Dorgelo had een prachtig standbeeld van de baron laten vervaardigen, dat t.z.t. een plaatsje zal krijgen in het kanaal aan de Wisseling.

De deelnemers aan de historische optocht (waaronder veel vrijwilligers van de HVA) vertrokken na de feestelijkheden aan de Hoofdvaart weer naar het kalkovencomplex, waar het programma werd voortgezet. Zo werd er een nieuwe film gepresenteerd (de "Vaart" erin) en kon men luisteren naar een nieuw lied van de groep "Tissue". Onder het genot van een hapje en drankje werd er nog enige tijd gezellig nagepraat over deze jubileumviering.

9 juli 2009

25 jaar HVA 12 september 1984 - 2009

9 juli 2009 - "Baron van Dedemdag"

12 september 2009 - Een ONVERGETELIJKE dag

Het was zaterdag 12 september voor een groot aantal vrijwilligers en de bestuursleden "al vroeg dag". Nog diverse voorbereidingen moesten worden getroffen om bezoekers te kunnen ontvangen i.v.m. Open Monumentendag en... natuurlijk het 25 jarig jubileum van de Historische Vereniging Avereest. Begon de dag aanvankelijk nog enigszins somber, al vrij snel brak de zon letterlijk en figuurlijk door.

Ruim voor 10.00 uur kwamen de eerste bezoekers al een kijkje nemen en de bestuursleden stelden zich op voor de receptie.

De officiële opening volgde om 11.00 uur. Barend Rooseboom keek in zijn toespraak terug op de afgelopen 25 jaar en vervolgens sprak hij over de dromen van de HVA voor de komende 25 jaar: (Recreatieve) scheepvaart terug in dit gebied! Wethouder Liese keek terug naar het eerste onderkomen van de HVA: "een hokje onderin het voormalige gemeentehuis". Het deed hem denken aan een kolenhok. "Dedemsvaart mag trots zijn op dit complex, dat dankzij de HVA tot stand is gekomen", aldus Liese.

Het boek "Met pennenstreken langs De Dedemsvaart", (door de HVA uitgegeven ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan), werd door een goochelaar (voormalig huisarts Meyboom) te voorschijn getoverd en overhandigd aan Bertus Drent, zoon van de maker van de pentekeningen in het boek.

Op zijn beurt overhandigde Drent dit eerste exemplaar aan wethouder Liese.

Wie dacht dat daarmee het officiële gedeelte was afgerond, kwam bedrogen uit, want... vice voorzitter Wink nam het woord en kondigde de komst van burgemeester Meulman aan. Voorzitter Rooseboom was de regie even kwijt. De verbazing was groot. Barend Rooseboom kreeg o.a. voor zijn 25-jarig voorzitterschap een Koninklijke onderscheiding opgespeld.

Omstreeks 12.00 uur kon het feest dan echt beginnen.

Het was inmiddels al behoorlijk druk op het kalkovencomplex. Het boek "Met pennenstreken langs De Dedemsvaart" ging als een warm broodje over de toonbank. Ook de andere stand met boeken, DVD's, kaarsen, kaarten had een grote toeloop van geïnteresseerden.

Bij de fotostand van de HVA was het een drukte van belang. De medewerkers (vrijwilligers) van onze vereniging hadden soms amper tijd om een kopje koffie te drinken of een broodje te eten.

De kraampjes met streekproducten en de stands van de plaatselijke kunstenaars werden goed bezocht. Een draaiorgel zorgde voor de muzikale noot. Feest alom dus. Gedurende de gehele middag bleef het ontzettend druk en gezellig op het kalkovencomplex.

Naast een draaiorgel waren er een shantykoor (De Scheepsjagers), een vocalgroep (Tissue), een blaasorkest (Toet'n en Bloaslust) en een volksdansgroep uit Hellendoorn. Om de beurt werd er opgetreden, hetgeen er voor zorgde dat er doorlopend afwisseling was in activiteiten.

Samenvattend: Een zonnige, feestelijke en geslaagde dag voor de ruim tweeduizend bezoekers. Een dag om niet te vergeten!

Voor de medewerkers van de Historische Vereniging Avereest werd de dag afgesloten met een gezellig etentje. (Zie ook www.hvavereest.nl)

Redactie

BALLONVAARSTER NINI BOESMAN-VISSCHER (1918-2009)

Dedemsvaart

De bekende ballonvaarster Nini Boesman-Visscher is in Dedemsvaart geboren en heeft de eerste jaren van haar jeugd in Dedemsvaart doorgebracht. In de Dedemsvaartse Courant stond:

Heden werd ons een dochtertje geboren

G.J. Visscher

M.E. Visscher-Jonker

Dedemsvaart, 11 mei 1918

Zij kreeg de namen Clasina Cateau Elizabeth. Haar ouders waren Gerrit Jan Visscher en Marie Elizabeth Jonker, zij waren kort na 1916 met hun gezin vanuit Den Haag naar Dedemsvaart gekomen. Nini was hun vijfde kind en eerste en enige dochter. In Dedemsvaart werd later nog een jongen geboren. Vader Visscher heeft jarenlang een kunstmesthandel in Dedemsvaart gehad aan de Hoofdvaart naast Hotel Hiemstra. In Dedemsvaart heeft Nini de Tuinstraatschool bezocht. Tot in 1925 woonde het gezin Visscher in Dedemsvaart, daarna is het verhuisd naar Zwolle. In Zwolle woonden het gezin aan de Blijmarkt. Later in Den Haag. Van haar jeugd in Dedemsvaart herinnerde zij zich de schepen die in de vaart die voor hun huis lag, langs voeren. Vooral de grote bruine zeilen van de schepen in het kanaal maakten een grote indruk op haar, die zeilen boezemden haar als kind angst in.

Ballonvaarster

Toen het gezin jaren later opnieuw in Den Haag ging wonen, kreeg Nini Visscher contact met Jo Boesman. Jo Boesman was ballonvaarder en ook voorzitter van de Haagse Ballon Club, HBC. Nini Visscher raakte in Den Haag onder de indruk van de grote luchtballonnen die daar opstegen van het Malieveld. Ballonvaren sprak haar aan. In 1948 haalde ze haar brevet als ballonvaarster. Het was in die tijd dat ook de Haags Ballon Club was opgericht. Jo Boesman was dus voorzitter, Nini Visscher werd secretaris en haar broer André Visscher werd penningmeester. Gaandeweg werden steeds vaker ballonvaarten gemaakt. Intussen was Nini Visscher getrouwd met Jo Boesman (1946). De eerste paar jaren van hun trouwen woonden zij aan de

Rusthoekstaat in Den Haag, vervolgens hebben zij talrijke jaren aan de Statenlaan gewoond. Destijds waren de grote luchtballonnen gasballonnen. Met ballonvaren was veel geld gemoeid, en dus moest er steeds gezocht worden naar sponsors. Later ging de ballonvaart over op hete luchtballonnen. Nini Boesman-Visscher was de eerste vrouwelijke ballonvaarster in Nederland. Niet alleen in Nederland maar in heel West-Europa heeft zij tochten gemaakt met een luchtballon. Later werden ook in andere landen en in andere werelddelen tochten gemaakt met een luchtballon.

Nini Boesman in 1938.

Collectie: Jimmy Smit-Kelder

Beroemd en eerbetoont

Beter is het te spreken van wereldberoemd, want dat was zij beslist binnen de kring van ballonvaarders, maar ook daar buiten. Zij kreeg erkenning in binnen- en buitenland. In 1996 werden Nini Boesman en haar man Jo Boesman (postuum) geïnstalleerd in de Hall of Fame in Mitchell in South Dakota (USA). Hun portretten hangen daar temidden van andere luchtvaartberoemdheden. Zij kreeg daar de "Hall of Fame medaille" opgespeld. De stad Mitchell heeft wel wat met luchtvaart, de burgemeester van Mitchell, Don Daily, bood haar bij die gelegenheid namelijk ook een oorkonde aan waarmee zij ereburger van die

stad werd. In 1998 ontving Nini Boesman de hoogste onderscheiding van de KNVvL, een gouden insigne, vanwege haar brevet "50 jaar ballonvaren".

In memoriam

Op 2 juni 2009 is Nini Boesman-Visscher overleden, zij werd 91 jaar. Zowel in het dagblad Trouw als in de Telegraaf werd een in memoriam opgenomen.

In de loop van de jaren talrijke artikelen verschenen over Nini Boesman. Ook is over haar een biografie verschenen: "Nini Boesman, gedragen door de wind, 50 jaar ballonvaren".
Henk Jan Krikke

Bronnen

- E. Heyligers, "Nini Boesman, gedragen door de wind, 50 jaar ballonvaren". (Den Haag 1998).
- Wijkend Verleden (uitg. HVA 1999) pag. 86.
- T. van Dormolen; In de serie "Terug naar de jeugd" (tijdschrift Panorama nr. 3, pag. 47-49).

Collectie Jaany Slo-Kelker

Nini Boesman.

OVER EEN BOSWANDELING EN EEN KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

Twee gebeurtenissen uit het leven van Antoon Jonker, een man die veel heeft beleefd, maar ook heel veel heeft gedaan voor de gemeenschap. Zoveel dat het amper past in een mensenleven: Het levensverhaal van Antoon Jonker, geboren op 16 oktober 1909 en overleden op 20 maart 1995.

Een eigen zaak

Antoon was een zoon van Gerrit Jan Jonker en Maria van Brec.

Collectie Jan Jonker

Antoon Jonker in dienst bij de fa. Jaspers te Luttien.

Na de lagere school en aansluitend drie jaar MULO ging Antoon werken als rijwielhersteller en elektricien bij de fa. Jaspers te Luttien.

In 1933 begon hij een eigen zaak in rijwielen, radio's en elektra in een houten werkplaats, welke stond tussen het huis van zijn ouders en de openbare lagere school Sluis 6 (nu: "t Talent").

Trouwen en gezin

In 1937 trouwde Antoon met Jacoba van Geenhuizen. Ze gingen wonen aan de Tottenhamstraat nr. 72 (nu: fam. Werner).

Antoon en Jacoba kregen vier kinderen: Gerrit, de oudste woont in Hoogeveen, dan Antoon en Arie, beiden woonachtig in Dedemsvaart. Toen de geboorte van zoon Antoon (tijdens de oorlog) aanstaande was, kon vader Antoon niet bij de bevalling aanwezig zijn. De schoonouders van moeder Jacoba besloten dat de bevalling dan maar bij hen thuis (aan het Rheezerend) moest plaatsvinden. Omdat de brug over de Ongelukkigewijk (afslag Drocteropslagen) kapot was geschoten door de Duitsers, moest daar met een bootje worden overgevoerd. Na de geboorte van een zoon besliste de zojuist bevallen moeder, die niet wist of ze haar man ooit terug zou zien, dat hij Antoon moest gaan heten. Gelukkig kwam vader Antoon weer thuis.

Collectie Jan Jonker

Het echtpaar Jonker met hun kinderen: Antoon, Gerrit, Marietje en Arie.

Na drie zonen werd het gezin verblijd met een dochter, Marietje. Zij vertelt het levensverhaal van haar vader, een man zonder kapsones maar die wel wist van aanpakken. Haar broers, die hun ervaringen hebben opgeschreven, vullen haar daar waar nodig aan.

Boswandeling op zondagochtend

In eerste instantie waren er weinig herinneringen aan vader Jonker.

Hij was eigenlijk altijd bezig met zijn werk en daarnaast heel actief in organisaties en het verenigingsleven. Zo samen bij elkaar zittend, komen de herinneringen toch boven. Een hoogtepunt dat hen altijd is bijgebleven: Op zondagochtend samen wandelen over de smalle slingerpaadjes in het Colenbrandersbos. Vader Antoon zal zijn kinderen ongetwijfeld hebben gewezen op de verschillende bomen, vogels en planten.

Voor en tijdens de oorlog 1940-1945

Antoon was voor de oorlog gemobiliseerd bij "De Wielrijders" in Den Bosch. Tijdens de eerste oorlogsdagen liep hij een verbrijzelde rechter elleboog op, waardoor hij na een operatie, nog maar 5% bewegingsvrijheid had met deze arm. Na deze verwonding werd hij helper van een mitrailleur-schutter. Deze schutters namen een verdedigingspost in langs de Noord nabij Alblasserdam.

Op een gegeven moment kreeg een metgezel een schot in het gezicht. Antoon nam toen de mitrailleur over en ondanks zijn verbrijzelde elleboog, heeft hij vanuit de bovenverdieping van een huis toch nog gericht kunnen vuren. Hij heeft hiervoor het oorlogsherinneringskruis (een onderscheiding voor bijzondere krijgsverrichtingen) ontvangen.

Tijdens de bezetting was Antoon actief bij de Ondergrondse Beweging, de Binnenlandse Strijdkrachten (waarvoor na de oorlog door de Franse regering,

Antoon Jonker (links op de foto) tijdens de mobilisatie in Den Bosch.

Collectie van Jonker

voor hulp aan de Para's, een bronzen oorlogskruis werd uitgereikt) en bij de luchtbescherming van de brandweer (ook hiervoor kreeg hij een medaille).

De brief

In een door Antoon geschreven brief (gedateerd 20 juli 1991) aan de groep Canadezen, die meegewerkt hebben aan de bevrijding van de omgeving van Dedemsvaart schrijft hij o.a.:

"Ik (Antoon) heb met jullie voor 't eerst kennis gemaakt op vrijdag 6 april 1945, toen U (Canadezen) vanaf Lutten naar Dedemsvaart wilde gaan met tankwagens. De "Schrijversbrug" in Lutten was stuk; de Duitsers hadden die vernield. Wij waren reeds aan het repareren toen U er aan kwam en U kon al snel verder richting Dedemsvaart. Wat waren we blij en gelukkig U te zien komen. Ondergetekende en zijn vriend Jan Michel namen plaats achter op de 1ste tankwagen en reden zo mee Dedemsvaart in. Dit was voor ons een glorieuze en ongelooflijke gebeurtenis. Maar 's avonds ging het mis, toen jullie terug moesten naar Gramsbergen, waar ik met vrienden (en reeds opgepakte NSB-ers) lopend naar Gramsbergen moest. De volgende dag gingen we met jullie al vroeg weer op pad om de zaak schoon te maken in Dedemsvaart en omgeving. Wij, van de BS (Binnenlandse Strijdkrachten) gingen enkele dagen daarna de Franse Paratroepen helpen die hier geland waren (per ongeluk trouwens). Toen ook dat afgelopen was gingen we naar de IJsselcompagnie en vochten we met jullie, Canadezen, vooral in de buurt van Wijhe a/d IJssel. Wat waren we gelukkig destijds toen jullie kwamen om de Duitsers te helpen verdrijven en ze te verslaan. Veel, heel veel dank zijn we aan U allen verschuldigd na de vreselijke bezettingsjaren 1940-1945."

Tot zover een citaat uit de brief van Antoon Jonker.

Het werk en een praatje

Na het overlijden van zijn moeder heeft Antoon de huurwoning, waarin zijn ouders tot die tijd woonden, van de familie Dorgelo gekocht. In 1960 verhuisde hij met zijn gezin naar Rheezerend 124. Tijdens het werk in de werkplaats (een houten hokje) was het daar regelmatig druk met de komende en gaande man. Er werd heel wat afgekletst rond de hoge potkachel.

Marietje vertelt dat zij, als zij een mankement aan haar fiets had en haar vader om hulp ging vragen nogal eens moest wachten, omdat de praatjes met de mensen belangrijker waren dan de kapotte fiets van de dochter. Zij moest dan maar even geduld hebben.

Antoon had een aantal personeelsleden in dienst, t.w.: zijn zoon Antoon, Joop van Veen, Willem de Vogel en Gerrit Snippe. Ook de nu in Canada woonachtige Gosse v.d. Meulen is in dienst geweest bij Antoon Jonker.

De laatste jaren (tot omstreeks 1971) had Antoon Jonker zijn bedrijf in het pand Langewijk 440. Hij woonde daar toen ook met zijn gezin. Hij kocht dit pand destijds van Jan Haasjes.

Voetbal

Antoon was keeper van het eerste elftal van DVC (Dedemsvaartse Voetbalclub). Het voetbalveld was in die jaren (omstreeks 1930) gelegen achter café Jansen (later "De Waegh") aan de Hoofdvaart.

In de competitie 1929-1930 werd het elftal kampioen van de N.C.V.B. (Noord Centrale Voetbal Bond).

Een waslijst aan activiteiten

Antoon Jonker was 35 jaar bestuurslid, waarvan vele jaren voorzitter van de Oranjevereniging Sluis 6-7. Tijdens het jaarlijkse Oranjeveest stond er een grote tent op een stuk weiland aan het Rheezerend. 's Avonds was er dan een optreden van bekende Nederlandse artiesten, bijv. Johnny Jordaan en Ria Valk. Van Johnny Jordaan weet Marietje te vertellen dat hij voor f 1000,00 maar één liedje wou zingen. Met veel overredingskracht wist Antoon te bedingen dat hij voor dat geld (in die tijd heel veel) twee liedjes zou zingen.

Mede-oprichter en twaalf en een half jaar penningmeester was Antoon van de kleuterschool Sluis 6-7.

Hij had een belangrijk aandeel in de oprichting (en was ook enige jaren voorzitter) van de bromfietsclub "De speurders". Hij zette regelmatig puzzelritten uit voor deze club.

De werkplaats naast de openbare lagere school aan Sluis 6.

Collectie Ant. Jonker

In de jaren zeventig van de vorige eeuw waren er regelmatig middenstandstentoonstellingen, waaraan Antoon ook zijn steentje bijdroeg.

Hij was vele jaren lid van de Reclamecommissie en werd later ere lid van de Dedemsvaartse Middenstands Centrale (DMC).

Gedurende tien jaar was Antoon blokhoofd van de Burgerbescherming (BB).

Hij was mede-oprichter en zesentwintig jaar bestuurslid van het Ontwikkelingsfonds Dedemsvaart.

Het eerste elftal van D.V.C. omstreeks 1930. Staande van links naar rechts: B. Haarmeljer, G. ter Haar, F. Smelt, R. Dijkstra, A. Grootoost, J. Veldman, A. Blok, ? , K. v.d. Berg. Zittend/geknield daarvoor: A. Scheuut, P. Mulder, A. Dopmeijer, H. Jansen, A. Jonker, B. Leman en G. v. Wilpe.

Collectie Ant. Jonker

Met o.a. Geert Kremer, Henk Haverkort en Bart Bakker stond Antoon Jonker aan de wieg van "Dedemsvaria" (opgericht in 1971). Zij waren ook de eerste bestuursleden. Antoon was drie jaar penningmeester.

In 1976 zette hij zich in voor de oprichting van de Bejaardenvereniging "Het Centrum" en in 1977 voor de "Stichting Bejaarden Welzijnzorg".

Hij was lid van de werkgroep "Plancommissie".

Samen met anderen werd er een Jeu de Boules-club opgericht.

In 1984 nam hij zitting in de werkgroep Ouderenbeleid en daarna zat Antoon twee jaar in het Dagelijks Bestuur van de Raad voor het Ouderenwerk.

Hij was mede-oprichter van de ANBO (Algemene Bond voor Ouderen) afd. Avereest. Ook de Alarmeringscommissie kon rekenen op Antoons steun.

Het heeft Hare Majesteit behaagd

Als erbewijs voor zijn vele activiteiten werd hem een Koninklijke onderscheiding uitgereikt: De ere-medaille in goud verbonden aan de orde van Oranje Nassau. Beslist een kroon op zijn jarenlange werk in diverse organisaties, het verenigingsleven en voor zijn medemens.

Collectie Fam. Jonker

De Koninklijke onderscheiding wordt opgespeld door burgemeester Jhr. S.M. Snouck Hurgronje.

Omroeper

Meer dan vijftwintig jaar schalde de stem van Antoon Jonker door het dorp en de wijde omgeving met een reclameboodschap of een ander bericht aan het adres van zijn dorpsgenoten.

Hij deed dit samen met de heer Sempel, die een omroepinstallatie bezat. Deze twee waren er altijd maar druk mee. Letterlijk zó druk, dat Antoon het portier van de auto eens dicht deed, terwijl Sempel nog aan het installeren was. Resultaat: een kapotte antenne. Er zal toen best een hartig woordje gevallen zijn. Marietje vertelt verder nog dat ze altijd erg genoot (terwijl ze nog in bed lag) van de kerstliederen die, als de auto van Sempel met daarin gezeten ook haar vader, door de omgeving reed, in de vroege morgen van Eerste Kerstdag ten gehore werden gebracht.

De oude dag

Nadat de zaak van de hand was gedaan, verhuisde het echtpaar Jonker naar een seniorenwoning aan de Magnolia (De woning is enkele jaren geleden afgebroken en nu staat op die plek een appartementencomplex).

Samen met zijn vrouw genoot Antoon van het vrije leven. Hij werkte graag in zijn tuin, die voor, achter en opzij van de woning lag. Door de jaren heen behaalde hij regelmatig eerste prijzen bij tuinwedstrijden.

De technische kennis van Antoon werd al vrij snel bekend en de buurtbewoners wisten de weg naar deze handige buurman dan ook wel te vinden. Hij stond steeds zijn burens met raad en daad terzijde.

Helaas werd zijn gezondheid minder. In 1974 kreeg hij een hartinfarct. Een aantal jaren later volgde een hartoperatie. Weer enkele jaren later kreeg hij

problemen met de aders in zijn benen. In 1991 volgde weer een operatie. Nu moest zijn linkerbeen geamputeerd worden.

Het ergste vond Antoon dat hij afhankelijk was van anderen en niet meer zelf werkzaam kon zijn in bijv. de tuin. Dat was altijd zijn lust en zijn leven.

In 1992 verhuisden Antoon en zijn vrouw naar Avondlicht. Hij probeerde hier nog enigszins actief te zijn met stekjes en plantjes in de kas op het terrein.

Antoon Jonker, een man zonder kapsones, zich altijd inzetend voor zijn medemens, overleed op 20 maart 1995, op 85-jarige leeftijd.

Jacoba Jonker-van Geenhuizen, de echtgenote van Antoon, overleed enkele jaren later (6 januari 1997).

Tenslotte

De kinderen denken met voldoening terug aan hun ouders, hoewel de vele activiteiten van hun vader toch nog wel eens ten koste ging van het gezinsleven, of zoals één van hen vertelde:

"Als vader 's avonds in huis kwam van zijn werk, liep hij,

zich al uitkleedend, door het huis. Zijn werkkleding liet hij liggen op de vloer, hij waste zich en deed andere kleren aan. Daarna moest hij snel eten om weer te kunnen vertrekken naar een vergadering van één van zijn vele activiteiten." Maar... zeggen zijn kinderen: Een bijzondere herinnering hebben we toch nog altijd aan de boswandeling op zondagochtend. Die ochtend was hij er voor zijn gezin. Dat was echt een hoogtepunt.

Marry Brand-Doosje

Met dank aan de kinderen Jonker voor hun informatie.

Het echtpaar Jonker in de tuin bij hun woning aan de Magnolia.

Collectie Fam. Jonker

EEN EEUW GELEDEN

Uit de "Dedemsvaartsche Courant" van het vierde kwartaal 1909

2 October:

- **MANNENKOOR.** Zij, die zich nog wenschen aan te sluiten, kunnen zich **gedurende de maand October** aanmelden op elken Woensdagavond om 8 uur op de repetitiën in het Lokaal Jongel.-Vereeniging. Na October worden dit jaar geen nieuwe leden meer aangenomen. Namens het bestuur. E. van Vlaardingen, Secr.

6 October:

- **VERLOREN** tusschen SLUIS 4 en 5 een **zweep.** Verzoeken vriendelijk terug te bezorgen bij J. H. LUTEN, Sluis 5.

DANSCURSUS!

Ondergeteekenden maken bekend, dat zij hunne

danslessen

gelijk vorige jaar zullen hervatten bij genoegzame deelneming de persoon tegen **25** cent per les van 2 uur lang. **Kinderlessen** zijn daar ook onder begrepen. Aangifte in het Hotel HIEMSTRA v/h Steenberg.

N.B. De **danslessen** zullen gehouden worden op **Dinsdagavond.**

De nieuwste dansen zullen onderwezen worden onder leiding van **STERN FRERES, Meppel.**

13 October:

- Hoofdelijken Omslag en Schoolgelden, **Gemeente Avereest.** Zij, die hunne aanslagen **Hoofd. en Schoolgelden** over 1909 nog niet hebben aangezuiverd, worden er aan herinnerd zulks ter voorkoming van vervolgingskosten **vóór 23 Oct. a.s.** te bewerkstelligen. Avereest, den 9 October 1909. De gemeente-ontvanger H.R. STEENBERGEN.

20 October:

- Ondergetekende houdt zich beleefd aanbevolen voor het leveren van alle soorten **Kachels, Haarden, Forniizen en Tegelplaten.**

Alle reparatiewerk voor **Kachels en Rijwielen** wordt ten spoedigste en tegen scherp concurreerende prijzen uigevoerd. Onder minzame aanbeveling, **G.J.H. REINTJES,** Rijwielhandel, Langewijk C 121, DEDEMSVAART

23 October:

Stoven in de Ned. Herv. Kerk te Dedemsvaart.

Dezen winter zullen de **stoven** worden geplaatst door de **DIACONIE.**

Zij, die geregeld elken Zondag bij beide of een der godsdienstoefeningen een stoof wenschen, worden daarom verzocht hiervan mededeeling te doen aan een der diakenen.

30 October:

- Verhuisd, van de Langewijk naar de Kalkwijk (Oostzijde). Minzaam aanbevelend, **J.H. JASPERS,** - kleermakerij.

VERGADERING van Woningverhuurders

op **Maandag 8 Nov.,** te 7¹/₂ uur, bij **RIJKERS** a/d Markt.

Doel: Oprichting van een bond van Woningverhuurders, vaststelling van een reglement en verkiezing van een definitief bestuur.

Trouwe opkomst zeer gewenscht.

Het voorloopig Bestuur.

6 November:

- **TE KOOP** een beste **Bunsinghond** bij **G.W. Nijhuis,** Nieuweweg, Dedemsvaart.

13 November:

- Oprichting **ZIEKENFONDS** Dedemsvaart.

Belangstellenden en belanghebbers worden uitgenoodigd ter **vergadering**

op Zaterdag 20 Nov. 's avonds 7 uur, in het Lokaal van de Bank. Op verzoek stelde het bestuur van het Ziekenfonds **Balkbrug** zich beschikbaar om op die vergadering de noodige inlichtingen te geven. Trouwe opkomst wordt verzocht, aangezien het hier een belangrijke zaak voor arbeiders en werkgevers geldt.

17 November:

De hevige storm van Vrijdagnacht en Zaterdagmorgen heeft overal geducht huisgehouden onder boomen, daken, schoorsteens, enz. O.a. is in de nabijheid van de buurtschap "de Pol" de kap van den hooiberg van den landbouwer **J. Krol** afgerukt en "aangeland" in een wijkje naast diens woning.

Kuize „Dalvoorde“
a/d DEDEMSVAART.
PENSION
voor winter en zomer.
Groote frissche kamers.
Goede keuken.
Zorgvuldige bediening.
Uitstekende referentiën.

24 November:

- Ondergeteekende verklaart dat over zijne boerderij genaamd "STEGEREN'S HOEVE" geen **uitweg,** doch misschien uitpad gegeven is, ten behoeve der landerijen van de boeren **Bouwman, Minke, Scholten, enz. W.H. Jurriaanse.**

Uit de hand te koop:
EEN
boerenbehuizinge
met ruim **H. A.** uitmuntend meest oud **groenland.**
Te bevragen bij den eigenaar en bewoner **Th. B. PAPING,** Nieuwe wijk, **Dedemsvaart.**

4 December:

- **Boter bij de visch**, Geen bons. Die 1 pond puike KOFFIEBOONEN koopt à 40 cent, krijgt 1 pond Cichorei of 1 groote koek **Cadeau**. Die 1/2 pond SINT NICOLAAS à 25 cent koopt, krijgt 2 poppen **Cadeau**. F. Hesselink, Marktstraat.

8 December:

- Gevraagd aan de Coöp-Stoomzuivelfabriek **"OP HOOP VAN ZEGEN"** te Dedemsvaart een Assistent-Directeur. Aanvang salaris f 7,- per week.

SOLLICITATIE-STUKKEN in te zenden vóór 14 december aan den **DIRECTEUR**.

15 December:

- Zwolse Mutsen vanaf 70 cent en hooger; **KNIPMUTSEN** in de rouw vanaf f 1,-, met lint f 1,15 en hooger;

Bonte Knipmutsen vanaf f 3,-,
WED. WIBIER, Kalkwijk, Oostzijde.

Geldersche
Snippel-worst,
staat onder Rijksskeur.
à **25 cent per pond,**
bij **C. ENGELBARTS,**
Marktstraat.

25 December:

- Coöp. Stoomzuivelfabriek **"BALKBRUG"**. AANBESTEDING van het vullen van den **IJSKELDER**. Voorwaarden en inlichtingen te bekomen bij den Directeur J. Vrijlink, alwaar briefjes worden ingewacht vóór 1 Januari 1910.

Samenstelling,
Janny Slot-Kelder,
Gerrit Slot

OPOE VERTELT VERDER

"Opoe", vreug ik, "die ome Derk, die breur van oe, waaromme is die in Lemelerveld gaon wonen?"

Mijn favoriet

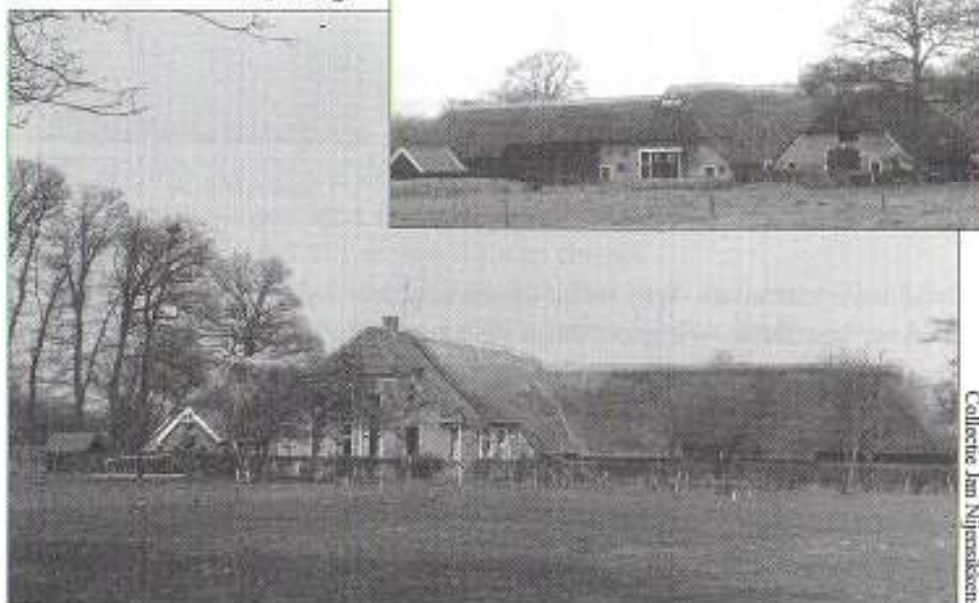
Ome Derk was mijn favoriet. Hij zat altijd vol grapjes en kon mooie verhalen vertellen. Op zijn negentigste verjaardag verwachtte hij, dat hij nu ook gemakkelijk de honderd zou halen, want hij las elke dag de overlijdensberichten in de krant en er gingen bijna geen mensen dood tussen de negentig en honderd jaar. Hij fietste op een Engelse fiets, zelfs in de oorlog nog. Zo'n glimmende nikkelen fiets met twee handremmen aan 't stuur.

Zoals wij nu mensen aan de auto herkennen, zo herkenden ze toen aan de fiets. En geloof me, als ik die fiets bij ons of bij Opoe zag staan, was ik heel erg blij.

Het schandaal van de Riest

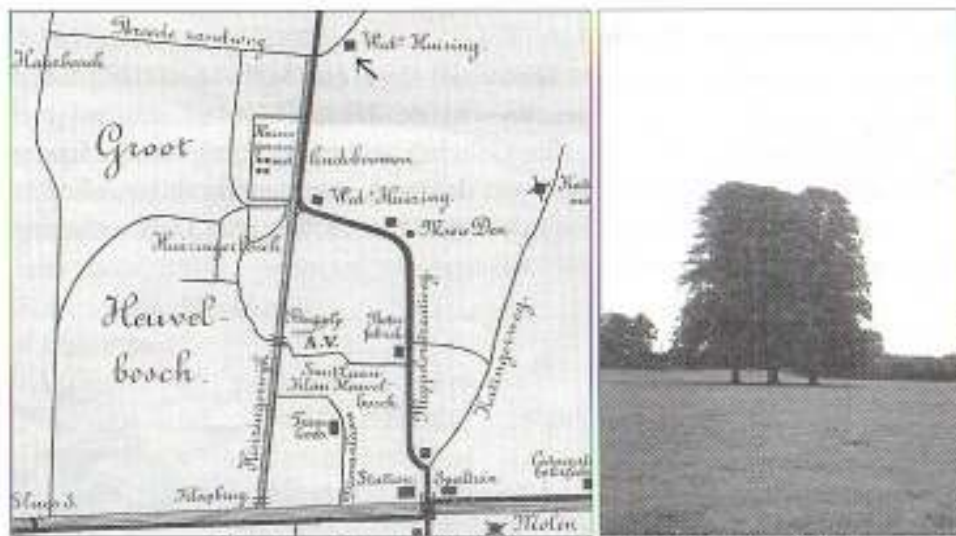
"Het was toendertied een groot schandaal, Derk diende as knecht bi'j Koop Huizing, ien van de riekste boeren van de Riest. Hi'j was etrouwd met Klaasiena Eemten uut De Wiek, dus: Geld bi'j geld en laand bi'j laand. Mensen mit karakter", zee opoe en scheuf met de doem over de wiesvinger, alsof ze geld bedoelde. "Ze hadden samen twee dochters en laot now Derk verkering krieg'n met de oldste van de twee: Klaasje.

*De boerderij van de familie
K. Huizing.*

Collectie Jan Nijssen

Toen was Leiden in last. Derk kun mitiene ophoepelen en Klaasje kreeg de wacht an ezegd: Det kun nooit wat wörden, ut mus of elopen wezen. Een knecht met een boerendochter trouwen, det zul nooit gebeuren. Maar zi'j wol Derk niet opgeven. Als straf wörden ze een poosien naor familie in De Wiek estuurd. Noch straf of moppers, noch preken of slaon konden Klaasje er echter van weerhouden om Derk op te geven. Ze kwaamp 's nachts weleens huulend bi'j mien moe an de deure", vertelde opoe. Mien moe zee dan wel: "Laot Derk toch lopen, der komp niks as narigheid van." "Va en moe huurden vake een stukkien riestenlaand van Koop en in de drokke tied gunk mien va der wel op een daghure, maar det was allemaole of elopen. Mien moe zag het ook

Op het kaartje staat de boerderij van de familie Huizing (zie pijltje) aangegeven onder de naam "wed. Huizing".
Rechts een foto van de lindebomen in de zgn. "Huizingervei" (zomer 1934).

helemaole niet zitten. Wi'j wördt straks nog deur iederiene met de nekke an ekeken, laot Derk toch gaon. Maar de jongelui hebt deur ezet en bint veur 't gerecht etrouwd. Op de vraoge van de rechter wat het bezwaor was dat Derk de Boer met zijn dochter trouwde, wös Koop Huizing zo gauw geen antwoord. Nao een korte aarzeling verklaorde hij, dat Derk een jaor lang het rad van de krulwagen niet esmeerd had, waarop de rechter antwoordde dat dit geen overtuigend bezwaor was en bij rechterlijke uitspraak toestemming gaf tot het huwelijk. Zo bint ze dan op 19 sept. 1903 etrouwd."

Warken bi'j de kalkovens

"Harm de Boer, een breur van mien va was kalkbaos bi'j de kalkooms van Van Rooyen, die hef ezorgd dat Derk daor an 't wark kon komen. Der waren ook vier woningen bi'j. In iene daarvan moggen Derk en Klaasje gaon wonen. Zo hadden ze metiene onderdak. Veur Klaasje was det een hele verandering, van een grote boerderi'je, waar veul meiden en knechten het wark deden, naor een klein huussien in een ri'jgien van viere. Det veul niet met. Daor is ook heur eerste kiend geboren op 30-11-1904: Klasina. Derk was nog maor twintig jaor en het was hard an poten bi'j de kalkovens. Vake mus hi'j met de kalkbok kalk naor Den Hulst of nog wieder brengen. Met een lange vaarboom drukken hij de volle bok dan deur de vaort. As de kiender hum an zagen komen, kwamen ze

gauw binnen en reupen: "Ome Derk komt er an". Dan meuk ik gauw een prakkien eerpels warm in een pannegien en det brachten de kinder naor Derk. Al lopende at hi'j het klikkien op. Och ik zie um zo nog gaon, een lange magere slungel, zo jonk nog. Hi'j was tien jaor jonger dan mi'j en dan al zo zwaor mutten warken. Gelukkig hef hi'j maor een paar jaor met de kalkbok evaren. Hij kwaamp soms wel een paar keer in de weke langs en dan kon ik hem wat toestoppen.

Wi'j hadden het ook niet zo breed maar wi'j verbouwden eerpels en gruunte en met een koe, een geite en een paar varkens op 't hokke, hoefden wi'j gien honger te lien."

De arfenisse

"Of het Koop Huizing allemaole te veule ewörden is, det zal nooit iene weten. Hi'j had al een dochtertien van zes jaor naor het karkhof mutten brengen, in het zölfde jaor ook een jochien, det bi'j de geboorte hen egaone was en now ook nog armoede met zien oldste dochter an de vaort. God zal 't weten, maar in 't veurjaor van 1907 hef hi'j der een ende an emaaft.

Klaasje en Derk kregen geld uut de arfenisse. Dat ze op de boerderi'j op Den Huuzen zullen komen of op een aandere boerderi'je an de Riest was uut esleuten, Ze hadden het verbruid bi'j de boeren an de Riest en zullen altied tegen ewarkt worden."

Naor Dalmsholte

"Van het geld det lös kwaamp hebt ze een groot stuk grond in Dalmsholte, net onder Lemelerveld, ekocht en daor een mooie boerderi'je laoten bouwen: "Hoeve Ruimzicht". Now waren ze toch boer en boerinne. Met de tilbury kwamen ze nog wel iens an De Balk. Klaasje gunk dan op visite bi'j heur zuster, die mit Grootenhuis (ja, die van de baanke etrouwd was). Derk bezöcht dan meestal zi'jn eigen familie.

Zo bint Derk en Klaaziene in Lemelerveld trechte komen. Mien oldste breur Jan woonden daor ook. Hi'j verkocht pieterculie en klompen. Mien va en moe bint daor de leste jaoren van hun leven in huus ewest, maar det is een ander verhaal. Volgende keer zal ik oe vertellen over mien breur Hendrik, die twintig jaor jonger was dan mi'j. Veur vandage is't genog ewest."

Naschrift

Met mijn vader en mijn zuster fietsten we in de oorlogsdagen vaak naar ome

komen; hun instrumenten waren niet op stemming te krijgen bij dit weer en de rieten en klepmechanieken van hun instrumenten konden bevriezen, hadden ze gezegd. Ook lang niet alle koperblazers waren er, zelfs geen enkele bas. Niet iedereen had zoveel ontzag voor de voorzitter als ik, werd me duidelijk. Maar hoe nu verder? Gelukkig doemde op het laatste moment uit de mist het silhouet van één van de bassisten op. Een merkwaardig gezicht: een klein mannetje op zijn fiets en, zoals altijd, op klompen en met de ronde tuba om zijn lijf.

Het werd al met al een koud avontuur. Zittend op je fiets kon je amper de weg zien waarop je reed. We hadden geen instrumentkoffers, dus moest het instrument zo veel mogelijk tegen je lichaam of onder je arm worden gehouden, wilde je niet het risico lopen op bevriezing.

Zo fietsten we op die vroege en nog donkere kerstochtend door het dorp en speelden we steeds weer de bekende kerstliedjes, voor het noodzakelijke licht staand in een magere lichtkegel van een lantaarnpaal. Het klonk volgens mij naar niks, maar men vond het mooi en daar ging het om.

Ik herinner me nog, dat ik me de rest van de dag niet zo lekker voelde door het eten en drinken van veel koffie, chocolademelk, borstplaat, koekjes en kerstkransjes, die ons steeds weer werden aangeboden.....

Bart Kuijer

*Bestuur en vrijwilligers van de HVA
wensen u allen heel fijne feestdagen
en een voorspoedig 2010*

COLOFON

SAMENSTELLING BESTUUR

voorzitter : B. Rouseboom
secretaris : J.H. Slot-Kelder
penningw. : J.E. Oosterveen-Kleis
vice-voorzit. : M. Wink
lid : J.H.M. Dijkstra
lid : H. Olijve-Vleems
lid : A.F. Dinker
lid : R. Timmer-v. Elburg
lid : J. Veenstra

SECRETARIAAT

J.H. Slot-Kelder
telefoon 0523 - 615059
De Aak 58, 7701 LB Dedemsvaart
E-mail: info@hvaverceest.nl
http://www.hvaverceest.nl
Historische database via de website
van de HVA

BANKRELATIE

Rabobank Vaart en Vecht
Rekeningnr: 31.29.04.770
IBAN nr: NL28 RABO 0312904770
BIC nr: RABONL2U
Bankcode 3249
Betaling per cheque is niet
mogelijk.

LIDMAATSCHAP

Wordt automatisch verlengd voor
een jaar, tenzij twee maanden voor
het einde van het kalenderjaar
schriftelijk wordt opgezegd.

KOSTEN

Lidmaatschap € 17,50 per jaar
in het buitenland € 25,00 per jaar
Donaties vanaf € 17,50 per jaar

Indien u een machtiging hebt
afgegeven voor automatische
incasso, wordt € 1,- in mindering
gebruikt.
Losse nummers boekje € 4,-

REDAKTIE

J. Dekker
M. Brand-Doosje
J. Moes
J. H. Slot-Kelder
K.H. Brinkman

REDAKTIE-ADRES

De Aak 58
7701 LB Dedemsvaart
telefoon 0523 - 615059

OUDHEIDKAMER

adres: Oude Zuidwolderstraat 13
7701 AZ Dedemsvaart
telefoon 0523 - 615810

OPEN 4/4-31/10

di: 14.00-17.00 uur
wo: 14.00-17.00 uur
do: 14.00-17.00 uur
za: 14.00-17.00 uur
zo: 14.00-17.00 uur

TOEGANG

voor leden, donateurs en inwonende
kinderen van leden tot 16 jaar gratis
volwassenen € 2,00
kinderen (6 t/m 15 jr.) € 1,00
groepen (vanaf 10 pers.) € 1,50 pp
(incl. rondl. en kop koffie € 3,50 pp)
groepsbezoek na afspraak.

DRUK/VOORBEREIDING

D&P Media B.V.
Tel 0523 - 617172
Galileistrant 27
7701 SK Dedemsvaart

